

Voorstel tot instellen Conjunctiefonds

Peter van de Werken, Jeroen Schot, Annelie Vink,
Michelle Meekes en Bas van Schaik

t.b.v. algemene vergadering 17 november 2009

Inleiding

Voorgaand beleid

In de verenigingsjaren 2004-2005 ("Eigen Wijs") en 2005-2006 ("Lekker belangrijk") is per AV-besluit¹ voor het eerst een richtlijn voor de omvang van het eigen vermogen² van de vereniging ingesteld. Destijds was de aanleiding voor het nemen van dit besluit een structurele groei van het eigen vermogen, omdat besturen neigen voorzichtig te begroten om een verenigingsjaar niet met verlies te hoeven afsluiten. Kort gezegd kwam het er op neer dat er een plafond van €10.000 werd ingesteld, een (kandidaats)bestuur diende het bedrag daarboven (wanneer van toepassing) als inkomsten te begroten. Concreet had dit tot gevolg dat het eigen vermogen in omvang afnam.

Veranderingen

Inmiddels zijn er vier verenigingsjaren verstreken en heeft de vereniging een roerige tijd doorgemaakt. Grote sponsorinkomsten zijn meermaals verdubbeld en de bestuursbegroting is in de afgelopen jaren enorm gegroeid. Dit, alsmede de financiële problemen in het verenigingsjaar 2007-2008, heeft men aan het denken gezet over de hoogte van plafond van €10.000. In concreto spelen de volgende twee vragen:

1. Is €10.000 een reserve van afdoende omvang om ook in mindere jaren een gevarieerd en volledig activiteitenpakket te organiseren? Moet dit bedrag niet meegroeien met de omvang van de begroting?
2. Is de liquiditeit van de vereniging voldoende gewaarborgd met de huidige richtlijnen?

Als we terugblikken op het verenigingsjaar 2007-2008 moeten we helaas concluderen dat de liquiditeit van de vereniging in dat jaar schrikbarend zorgwekkend was, voornamelijk veroorzaakt door een gebrekkig debiteurenbeleid. Op papier was A-Eskwadraat een rijke vereniging, maar op de bankrekening was daar weinig van terug te zien. Blijkbaar was een reserve van €10.000 niet afdoende groot om dit te kunnen voorkomen.

Merk op dat het plafond oorspronkelijk is ingesteld om het eigen vermogen van de vereniging niet verder te laten groeien, terwijl nu gesproken wordt over verhoging van dit plafond ter bescherming van de vereniging.

¹Zie AV-notulen van 15 juni 2005 en 13 december 2005

²Overal waar gesproken wordt over het "eigen vermogen" van de vereniging, wordt het ongelabelde deel van het vermogen bedoeld.

Nieuw voorstel: conjunctuurfonds

De basis

In dit voorstel staan de sponsorinkomsten³ van een verenigingsjaar centraal. Dit is immers de grootste inkomstenpost, welke ook bijzonder onderhevig is aan conjuncturele invloeden. Concreet omhelst ons voorstel het volgende:

- Introduceer een nieuw fonds ter vervanging van het eigen vermogen. Dit fonds wordt in het vervolg 'conjunctuurfonds' genoemd.
- Ieder bestuur stort een fractie van haar sponsorinkomsten in het conjunctuurfonds. De fractie van de sponsorinkomsten welke daadwerkelijk in hetzelfde verenigingsjaar uitgegeven mag worden noemen we p en wordt gefixeerd op $p = \frac{2}{3}$. De fractie die gestort wordt in het conjunctuurfonds is noemen we q en bedraagt dus $q = 1 - p = \frac{1}{3}$. De omvang van de storting noemen we s_{0809} (na verenigingsjaar 2008-2009).
- Ieder kandidaatsbestuur voor verenigingsjaar j begroot een opname van $o_j = 0,5 \cdot s_{j-1} + 0,5 \cdot s_{j-2}$ uit het conjunctuurfonds.
- Een eventueel verlies in een verenigingsjaar j komt volledig ten laste van het conjunctuurfonds en verkleint daarmee effectief de storting s_j die plaatsvindt. Dit heeft gevolgen voor de opnames o_{j+1} en o_{j+2} , waarmee het verlies gedragen wordt over meerdere jaren.
- Een eventuele winst in een verenigingsjaar j komt volledig ten goede van het conjunctuurfonds en vergroot de storting s_j die plaatsvindt. Ook hier geldt dat dit gevolgen heeft voor de opnames o_{j+1} en o_{j+2} , waarmee de winst over meerdere jaren wordt uitgegeven.

De fractie q bepaalt de omvang waar het conjunctuurfonds naar zal groeien, volgens de volgende betrekking: $f = q + 0,5 \cdot q = 1,5 \cdot q$, waarbij f = omvang van het fonds als fractie van inbegrote sponsorinkomsten. Voor $q = \frac{1}{3}$ zal het fonds dus convergeren naar $1,5 \cdot \frac{1}{3} = 0,5$ (50%) van de inbegrote sponsorinkomsten.

Op deze wijze worden inkomsten uit sponsoring gespreid uitgegeven en worden er ten minste twee doelen bereikt:

1. Het conjunctuurfonds groeit mee met de omvang van de (sponsor)begroting en is dus niet langer een (ogenschijnlijk arbitrair gekozen) plafond.
2. Het liquiditeitsrisico van de vereniging wordt over drie jaar gespreid. Een falend debiteurenbeleid kan hierdoor niet binnen één jaar een desastreus effect bewerkstelligen.

Haken- en ogen

Zoals ook reeds bij het instellen van de bestaande richtlijn werd ondervonden, bestaat er het praktische probleem van het begrotingsmoment. Een kandidaatsbestuur stelt haar

³Als er over 'sponsorinkomsten' gesproken wordt, dan wordt het geheel van sponsorinkomsten op de bestuursbegroting bedoeld. Dit is dus inclusief sponsoring voor de Vakidoot en boekensponsoring, maar exclusief sponsorinkomsten van andere commissies.

begroting (inclusief verwachte sponsorinkomsten en de opname uit het conjunctuurfonds) op vóórdát de penningmeester van het zittende bestuur de afrekening van het verenigingsjaar heeft opgesteld. Een kandidaatsbestuur voor jaar j heeft dus nog geen zekerheid over de storting s_{j-1} van het zittende bestuur.

In de bestaande richtlijn is daartoe een vertraging van een jaar ingebouwd (bij een begroting voor jaar j wordt niet gekeken naar $j-1$, maar naar $j-2$), welke in dit voorstel *niet* is opgenomen. Het opnemen van een vertragende component zou de werking van het model verstoren, wij stellen voor om een kandidaatsbestuur na het opstellen van een begroting (met behulp van een schatting van de zittende penningmeester) te laten nadenken over twee situaties:

1. De storting s_{j-1} van het vorige bestuur valt €2.000 hoger uit (door winst), in de begroting van jaar j moeten dus €1.000 aan extra inkomsten begroot worden.
2. De storting s_{j-1} van het vorige bestuur valt €2.000 lager uit (door verlies), in de begroting van jaar j moeten dus €1.000 minder inkomsten begroot worden.

Rekenvoorbeeld

Op pagina 5 is een rekenvoorbeeld uitgewerkt, de tekst hieronder verwijst naar deze uitwerking. In het model is de parameter p gefixeerd op $\frac{2}{3}$, elk jaar wordt dus $\frac{1}{3}$ van de sponsorinkomsten in het conjunctuurfonds gestort.

Op het moment van schrijven is natuurlijk nog onduidelijk wie de functie van penningmeester zullen vervullen in de komende jaren, derhalve de invoering van de fictieve personages Suske, Wiske, Lambik, Sidonia en Barabas. De jaren van Sjoerd, Michelle en Charley laten we even buiten beschouwing, daar deze reeds afgerond of lopend zijn. De hoogte van het conjunctuurfonds in die jaren is gelijk gesteld aan het eigen vermogen aan het einde van de boekjaren.

In de eerste twee jaren van het model (Suske en Wiske) zijn de inbegrote opnames uit het fonds respectievelijk $o_{1011} = 0,5 \cdot 12.193,65 = 6096,83$ en $o_{1112} = 0,5 \cdot 12.193,65 + 0,5 \cdot 9.000 = 10.596,83$. Merk op dat er in het eerste jaar (2010-2011, Wiske) bij voorbaat €3000 aan verlies wordt inbegroot ter compensatie van de start van het model.

In de jaren die volgen wordt consequent een opname $o_j = 0,5 \cdot s_{j-2} + 0,5 \cdot s_{j-1}$ inbegroot, voor het jaar van Lambik komt dat dus neer op $o_{1213} = 0,5 \cdot s_{1011} + 0,5 \cdot s_{1112} = 0,5 \cdot 9.000 + 0,5 \cdot 12.000 = 10.500$. Aan het einde van dat jaar heeft het fonds de stand van €18.000 bereikt, exact 50% van de jaarlijks begrote sponsorinkomsten. De groei van de begrote sponsorinkomsten in de jaren daarna illustreert ook hoe het conjunctuurfonds meegroeit en binnen twee jaar weer naar 50% gegroeid is.

De parameter p

De parameter p bepaalt in sterke mate naar welke hoogte het conjunctuurfonds groeit. Een kleinere waarde voor p (dus jaarlijks een relatief grote storting in het fonds) betekent dat een groter deel van de sponsorinkomsten weggezet wordt voor latere jaren en laat het fonds groeien. Stel $p = 0,5$, dan groeit het conjunctuurfonds naar 75% van de begrote sponsorinkomsten. Bij $p = \frac{1}{3}$ groeit het fonds door naar 100% van de begrote sponsorinkomsten.

Samenvattend

Het hierboven uiteengezette voorstel is drieledig en kan als zodanig in drie stukken ter stemming gebracht worden:

1. Introduceer een fonds ter vervanging van het eigen vermogen: het conjunctuurfonds.
 - (a) Ieder bestuur stort een fractie $q = \frac{1}{3}$ van haar sponsorinkomsten in het conjunctuurfonds.
 - (b) Ieder kandidaatsbestuur voor verenigingsjaar j begroot een opname van $0,5 \cdot s_{j-1} + 0,5 \cdot s_{j-2}$ uit het conjunctuurfonds als inkomsten. Bij het opstellen van een begroting houdt het kandidaatsbestuur rekening met een mogelijke afwijking van €1.000 aan de inkomstzijde, de afrekening van het zittende bestuur is immers nog niet beschikbaar.
 - (c) Een eventueel verlies in een verenigingsjaar j komt volledig ten laste van het conjunctuurfonds en verkleint daarmee effectief de storting s_j die plaatsvindt.
 - (d) Een eventuele winst in een verenigingsjaar j komt volledig ten goede van het conjunctuurfonds en vergroot de storting s_j die plaatsvindt.
2. Invoering van het model vindt als volgt plaats:
 - (a) Het vrije eigen vermogen aan het einde van verenigingsjaar 2009-2010 wordt volledig in het conjunctuurfonds geboekt.
 - (b) Het kandidaatsbestuur voor 2010-2011 begroot de helft van de stand van het fonds aan het einde van verenigingsjaar 2009-2010 als inkomsten.
 - (c) Het kandidaatsbestuur voor 2010-2011 begroot €5.000 'verlies' ter compensatie voor een lage stand van het conjunctuurfonds. Dit 'verlies' is feitelijk een korting op de inleg s_{1011} door het bestuur 2010-2011 en wordt daardoor gespreid over meerdere jaren.
 - (d) Het kandidaatsbestuur voor 2011-2012 begroot de helft van de stand van het fonds aan het einde van verenigingsjaar 2009-2010 als inkomsten, alsmede $0,5 \cdot s_{1011}$.
 - (e) Kandidaatsbesturen voor verenigingsjaren $j = \{2012 - 2013, 2013 - 2014, \dots\}$ begroten (zoals in voorstel 1b) een opname $o_j = 0,5 \cdot s_{j-1} + 0,5 \cdot s_{j-2}$ uit het conjunctuurfonds als inkomsten.

Over de auteurs

Jeroen Schot: bestuurslid 2004-2005, kascommissie 2009-2010.

Peter van de Werken: bestuurslid 2005-2006, kascommissie 2007-2008.

Bas van Schaik: bestuurslid 2005-2006, kascommissie 2008-2009.

Annelie Vink: bestuurslid 2006-2007, kascommissie 2008-2009.

Michelle Meekes: bestuurslid 2008-2009, kascommissie 2009-2010.

	Begroting				Afrekening			
	In te begroten opname uit fonds	Verwachte sponsor-inkomsten	Verwachte inleg aan sponsor-inkomsten	Effectief in te begroten inkomsten	Winst/verlies gerealiseerd	Netto inleg fonds einde bestuursjaar	Stand fonds einde bestuursjaar	Als fractie van inbegrote sponsor-inkomsten
0708 – Sjoerd		48000.00					12956.99	0.270
0809 – Michelle		53000.00					14766.26	0.279
0910 – Charley		35000.00					12193.65	0.348
1011 – Suske	6096.83	36000.00	12000.00	30096.83	-5000.00	7000.00	13096.83	0.364
1112 – Wiske	9596.83	37000.00	12333.33	34263.49	0.00	12333.33	15833.33	0.428
1213 – Lambik	9666.67	38000.00	12666.67	35000.00	0.00	12666.67	18833.33	0.496
1314 – Sidonia	12500.00	39000.00	13000.00	38500.00	0.00	13000.00	19333.33	0.496
1415 – Jeromme	12833.33	40000.00	13333.33	39500.00	0.00	13333.33	19833.33	0.496
1516 – Barabas	13166.67	40000.00	13333.33	39833.33	0.00	13333.33	20000.00	0.500
1617 – ...	13333.33	40000.00	13333.33	40000.00	-1500.00	11833.33	18500.00	0.463
1718 – ...	12583.33	45000.00	15000.00	42583.33	500.00	15500.00	21416.67	0.476
1819 – ...	13666.67	50000.00	16666.67	47000.00	0.00	16666.67	24416.67	0.488

N.B.: de jaren van Sjoerd, Michelle en Charley zijn 'aanloopjaren'. De stand van het fonds is de stand van het eigen vermogen in die verenigingsjaren. De stand van Charley is een schatting en derhalve roodgekleurd. In het jaar van Suske dient een eenmalige correctie inbegroot te worden in de vorm van 3000 euro verlies, daarna stabiliseert het model zeer snel.

Parameters van het model

Fractie sponsorinkomsten toegestaan voor gebruik in eigen jaar:	0.67
Fractie sponsorinkomsten t.b.v. Reservering volgende jaren:	0.33
Stand fonds zal convergeren naar fractie van inbegrote sponsorinkomsten	0.500